

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2022-04-19 Nr.
Vilnius

Posėdis įvyko rašytinės procedūros būdu, pasitelkiant informacines ir ryšių technologijas (2022 m. balandžio 15 d. išsiųstas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos (toliau – VESK) nariams pranešimas dėl posėdžio su pridedama medžiaga, prašant su ja susipažinti ir iki balandžio 19 d. 8 val. pateikti savo sprendimą).

Posėdžio pirmininkė – Agnė Bilotaitė, vidaus reikalų ministrė, VESK pirmininkė.

Posėdžio sekretorė – Loreta Naraškevičienė, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD) Civilinės saugos valdybos Gyventojų apsaugos organizavimo skyriaus vyriausioji specialistė.

POSĖDŽIO DALYVIAI:

VESK nariai:

Giedrė Balčytytė, Vyriausybės kanclerė (komisijos pirmininkės pavaduotoja), Arvydas Anušauskas, krašto apsaugos ministras, Simonas Gentvilas, aplinkos ministras, Dainius Kreivys, energetikos ministras, Gintarė Skaistė, finansų ministrė, Simonas Kairys, kultūros ministras, Marius Skuodis, susisiekimo ministras, Evelina Dobrovolska, teisingumo ministrė, Arūnas Dulkys, sveikatos apsaugos ministras, Kęstutis Navickas, žemės ūkio ministras, Saulius Greičius, PAGD direktorius, Rustamas Liubajevs, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vadas, Renatas Požėla, Lietuvos policijos generalinis komisaras.

POSĖDŽIO DARBOTVARKĖ:

Dėl siūlymo atšaukti valstybės lygio ekstremaliąją situaciją visoje šalyje dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo grėsmės, paskelbtą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“.

POSĖDŽIO EIGA:

SVARSTYTA: Valstybės lygio ekstremaliosios situacijos visoje šalyje dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo grėsmės atšaukimo.

Posėdžiui pateikta Sveikatos apsaugos ministerijos parengta informacija:

COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) epidemiologinė situacija Lietuvoje pastarosiomis savaitėmis ženkliai gerėja. Šiuo metu pandemijos pagreitis yra -17,3 proc., naujų atvejų skaičius 100 000 gyventojų 14 dienų laikotarpiu nesiekia 1000 atvejų (765,7), teigiamų tyrimų dalis per paskutines 7 dienas – 23,4 proc. Esminis rodiklis – sveikatos priežiūros sistemos apkrova, šiuo metu taip pat mažėja, hospitalizuoti 769 asmenys, iš jų reanimacijos ir intensyviosios terapijos skyriuose (toliau – RITS) – 47. Nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) pandemijos pradžios, COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) sergamumo pakilimo laikotarpiu didžiausias užimtų COVID-19 gydymui skirtų lovų skaičius buvo registruotas 2021 m. sausio 5-6 dienomis (2557 lovos), 2021 m. sausio 6 d. buvo užimtose 243 RITS lovos (1 pav.). Šiuo metu cirkuliuojančios Omikron atmainos bangos metu, didžiausias lovų užimtumas buvo 1912 lovos, RITS – 111 lovos.

Mirčių atvejų, susijusių su COVID-19 liga (koronaviruso infekcija), pikas buvo stebimas 2020 m. pabaigoje – 2021 m. pradžioje, 7 d. mirčių su COVID-19 liga (koronaviruso infekcija) vidurkis tuo metu

siekė 89,57 atv. (2 pav.). Didėjant populiacijos imunizacijai ir kintant SARS-CoV-2 viruso savybėms, mirštamumo rodikliai pradėjo sparčiai mažėti. 2022 m. balandžio 14 d. duomenimis, 7 d. mirčių su COVID-19 liga (koronaviruso infekcija) vidurkis yra 27,29 atv. Pastaruoju metu mirčių atvejai daugiausiai registruojami pažeidžiamose imliose grupėse, t. y. tarp neskiepytų ir nepersirgusių rizikos grupėms priklausančių asmenų.

Šiai dienai, absoliučiai didžioji dalis Lietuvos gyventojų (81,33 proc.) jau yra imunizuoti (persirgę ar vakcinuoti). Visiems vyresniems nei 5 m. amžiaus Lietuvos gyventojams sudaryta galimybė pasiskiepyti COVID-19 vakcinomis. Imlių COVID-19 ligą (koronaviruso infekciją) sukeliančiam virusui asmenų skaičius yra nedidelis, ypač po staigaus SARS-CoV-2 viruso Omikron atmainos išplitimo populiacijoje. Nuo 2022 m. vasario pradžios mažėjant sergamumui COVID-19 liga (koronaviruso infekcija), taip pat nedidėjant hospitalizuojamų ir ypač reanimacijos ir intensyvios terapijos skyriuje gydomų pacientų skaičiui, jau buvo priimti sprendimai dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) valdymo priemonių švelninimo – atsisakyta sąlytį turėjusių asmenų izoliacijos, ugdymo įstaigose srautų valdymas yra rekomenduojamas, nebėra privalomo reikalavimo dėvėti asmens apsaugos priemones uždaroje erdvėje ir kt.

Prie šiuo metu esamo labai aukšto visuomenės imunizacijos lygio, netaikant beveik jokių pandemijos kontrolės priemonių visi esminiai rodikliai rodo gerėjimo tendencijas: atvejų skaičius šiuo metu yra žemiau keturių pastarųjų bangų pikų, o RITS užimtumas ir mirčių skaičius juda ta pačia kryptimi atsilikdami dviem-trim savaitėmis.

Tarp blogiausių ligos išeičių – mirčių nuo COVID-19 – ir toliau dominuoja nepasiskiepiję asmenys, bet bendra mirčių tendencija mažėja.

Pandemijos pagreitis neigiamas beveik visoje Lietuvoje, o simptominiams asmenims atliekamas tyrimų skaičius yra mažiausias nuo praeitos vasaros.

Iki sekančios pavojingos atmainos atsiradimo, didelio jau įgyto imuniteto nusilpimo ar virusui plisti palankaus rudens sezono atėjimo šios tendencijos tikėtina išsilaikys.

Tarptautinės organizacijos nurodo, kad šiuo metu svarbiausia pažeidžiamų populiacijos grupių, imlių ir galinčių sirgti sunkiomis ligos formomis, apsauga.

Pasaulio sveikatos organizacijai 2020 metais paskelbus COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) pandemiją, trūko žinių apie šią užkrečiamąją ligą, jos plitimo būdus, rizikos grupes ir kt. Vėliau, pasirodžius pirmiesiems moksliniams tyrimams, buvo lengviau organizuoti ir taikyti tikslines priemones šios užkrečiamosios ligos suvaldymui. Turimi duomenys rodo, kad pirmosios SARS-CoV-2 viruso atmainos sukėlė didesnę našą visuomenės sveikatai, nei šiuo metu plintanti Omikron atmaina.

Šiuo metu turimais duomenimis, COVID-19 liga (koronaviruso infekcija) gali būti valdoma kaip kitos per orą plintančios užkrečiamosios ligos. Per orą plintančių užkrečiamųjų ligų valdymas pagrįstas kontaktų mažinimu, atstumų laikymusi, tinkamų vėdinimu, rankų, kosėjimo ir čiaudėjimo higienos užtikrinimu, srautų atskyrimu asmens sveikatos priežiūros ir socialinės globos įstaigose bei būdingų simptomų stebėseną ir savalaikiu tinkamų veiksmų užtikrinimu esant simptomams. COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) pandemijos laikotarpiu gyventojai buvo nuolat informuojami apie šios užkrečiamosios ligos prevencijos priemones, todėl galima teigti, kad padidėjo jų sveikatos raštingumas. Atsižvelgiant į tai, kad gali atsirasti naujos pavojingos SARS-CoV-2 viruso atmainos, rengiamasi jų valdymui. Šiuo metu populiacija turi imunitetą (persirgę ar vakcinuoti), todėl registruojama mažiau sunkių ligos formų, hospitalizuojama mažiau asmenų, mirties atvejų skaičius taip pat mažėja. Virusui tapus sezoniniu, svarbiausia priemone taps rizikos grupių vakcinacija.

Kitose šalyse (Suomijoje, Jungtinėje Karalystėje, Lenkijoje ir kt.) COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) valdymo priemonės taip pat yra švelninamos.

Paminėtina, kad valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimuose numatyti aktualūs reikalavimai sveikatos ir kitiems sektoriams gali būti perkelti į atitinkamos valdymo srities ministro įsakymus arba rekomendacijas.

Dominuojant Omikron atmainai ir esant labai aukštam visuomenės imunizacijos lygiui, netaikant beveik jokių pandemijos kontrolės priemonių, epidemiologinė situacija gerėja, šiuo metu tęsti ekstremalią situacija nėra pagrindo. COVID-19 liga (koronaviruso infekcija) toliau bus valdoma kaip ir visos kitos per orą plintančios užkrečiamosios ligos. Atsiradus naujai pavojingai viruso atmainai, silpstant visuotiniam imunitetui ar virusui pradėjus sparčiai plisti tarp pažeidžiamiausių visuomenės grupių, atėjus rudens sezonui, situacija gali pasikeisti.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovas, vadovaudamasis Ekstremaliųjų situacijų skelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 31 d. nutarimu Nr. 1243 „Dėl Ekstremaliųjų situacijų skelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 11 punktu siūlo atšaukti valstybės lygio ekstremaliąją situaciją visoje šalyje dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo grėsmės, paskelbtą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo pranešimas „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos visoje šalyje dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo grėsmės likvidavimo pabaigos“, 3 lapai;
2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos parengtas pranešimas „COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) epidemiologinė situacija“, 6 skaidrės.

Balsavimo rezultatai:

Visi posėdyje dalyvavę VESK nariai pritarė siūlymui.

NUTARTA:

1. Atsižvelgiant į sveikatos apsaugos ministro, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo pateiktą informaciją, pritarti tikslingumui atšaukti valstybės lygio ekstremaliąją situaciją ir teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei siūlymą dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos, paskelbtos visoje šalyje dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo grėsmės Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“, atšaukimo;
2. Pavesti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai parengti ir nustatyta tvarka pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės reikiamų teisės aktų pakeitimo projektus, kuriais būtų įformintas sprendimas dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos atšaukimo.

Vidaus reikalų ministrė,
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
ekstremalių situacijų komisijos pirmininkė

Agnė Bilotaitė